؟؟ اگر احساس خواب به شما دست داد در مکان امنی مانند پارکینگ‌های جاده‌ای خودرو را متوقف کنید و از توقف در شانه بزرگراه خودداری کنید.

پرتره

آغاز رضا خوشنویس

«تهران! من آمدم. سی سال دیرتر، سی سال پیرتر تهران! شهر اشغال شده، موطن! مادر! چه کسی بزک کرد تو را به این هیأت شنیع؟ من آمدم، نه به خودخواهی، که به خونخواهی!» زیبایی این مونولوگ که مانند همه گفت‌وگونویسی‌های علی حاتمی حواس شنونده را جمع خود می‌کند به کنار، صدای رسوخ‌کننده منوچهر اسماعیلی از صداپیشگان عصر طلایی دوبله ایران هم به کنار، دکورهای چشم‌نوازی که ولی‌الله خاکدان از تهران قدیم در شهرک غزالی ساخت هم به کنار، بازی زیبا و گیرای جمشید مشایخی پیر دیر بازیگری ایران در نقش رضا (تفنگچی/خوشنویس) که یک شمه‌اش هنگام ادای جملات بالا تبلور یافت را به هیچ ترتیبی نمی‌توان از سریال جاودان «هزاردستان» فاکتور گرفت. اویی که ۸۴ سال پیش و در آذرماه ۱۳۱۳ در تهران دیده به جهان گشود.

تذکره

ساز خاموش آهنگساز

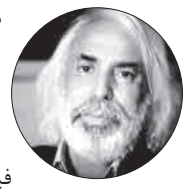

در یکی از دوره‌های جشنواره سینما حقیقت مستندی از بابک بیات به نمایش درآمد که در زمان حیات این آهنگساز شهیر و با حضور خودش ساخته شده بود، اما در زمان نمایش فیلم دوسال از مرگ او می‌گذشت. فیلم حال‌وهوای غمگینی داشت و حتی مرور خاطرات خوش گذشته هم حس آن را عوض نمی‌کرد، اما شاید یکی از غمگین‌ترین بخش‌های آن، زمانی بود که این آهنگساز بزرگ به مرگ فرزندش مانی اشاره کرد. مانی پسر بابک بیات در ۱۲ سالگی بر اثر ابتلا به تالاسمی ماژور فوت می‌کند، اما با گذشت سال‌ها او مرگ فرزند را فراموش نکرده و جوری در فیلم با آن روبه‌رو می‌شود که گویی این فقدان همین دیروز اتفاق افتاده است. این مقدمه نسبتا طولانی فقط از این بابت ذکر شد که سندی باشد بر روحیه لطیف و حساس این آهنگساز بزرگ که برخی از خاطره‌انگیزترین ترانه‌های تاریخ موسیقی ما با هنرمندی او جان گرفته و ماندگار شدند. ترانه‌هایی چون بن‌بست، جنگل، غریبه و... بابک بیات ۱۲ سال پیش در ۵ آذر ۱۳۸۵ بر اثر نارسایی کبدی در تهران درگذشت.

فوکوس

ملاقات پاپ پل ششم با سید جعفر شهیدی، استاد فقه، زبان فارسی و تاریخ اسلام—تهران ۱۳۴۹

۴۸ سال پیش در چنین روزی، برابر ۶ آذر ۱۳۴۹ خورشیدی، پاپ پل ششم، رهبر کاتولیک‌های جهان وارد تهران شد. او طی حضور در ایران با سیاستمداران و چهره‌های مذهبی دیدار و گفت‌وگو کرد.

دژاوو

استخوانی لای زخم هیمالیا

طی روزها، هفته‌ها و ماه‌های اخیر بار دیگر شاهد اخباری مبنی بر گسترش درگیری‌ها میان ارتش هند و نیروهای استقلال‌طلب در منطقه کشمیر بودیم. اکنون ۷ دهه از مناقشه کشمیر که قدمتی به درازای تاریخ استقلال هند و پاکستان دارد، می‌گذرد. زخم کشمیر دقیقا از لحظه صدور قطعنامه استقلال هند در سال ۱۹۴۷ میلادی سر باز کرد. در قطعنامه استقلال تأکید شده بود که راجنشین‌های هند می‌توانند بنابر خواست خود به هند یا پاکستان پیوسته یا حتی اعلام استقلال کنند. نتیجه این که تقریبا همه این راجنشین‌ها به هند پیوستند و همین موضوع آغازی شد بر ریشه گرفتن دشمنی تمام‌ناشدنی میان هند و پاکستان.

همه جنگ‌های هند و پاکستان

نخستین جنگ هند و پاکستان بر سر کشمیر دقیقا در سال استقلال یعنی ۱۹۴۷ به وقوع پیوست. شاهزاده‌نشین یا به قول خود هندی‌ها راجنشین جامو و کشمیر ابتدا قصد داشت به‌عنوان کشوری مستقل اعلام استقلال کند، اما حمله نیروهای پاکستانی موجب شد شاهزاده کشمیر از هند درخواست کمک نظامی کند و هند نیز کمک خود را مشروط به امضای سند الحاق کشمیر به هند کرد. جنگ نخست هند و پاکستان با مداخله سازمان ملل متحد و البته به سود هند به پایان رسید.

جنگ دوم کشمیر ۱۸ سال بعد در سال ۱۹۶۵ به وقوع پیوست. این جنگ نیز بعد از ۵ ماه با به جا گذاشتن تلفات بسیار برای هر دو طرف با مداخله سازمان ملل متحد به پایان رسید و البته که در این جنگ نیز برتری نهایی با هندی‌ها بود. در این جنگ نیروهای زمینی، هوایی و دریایی دو کشور با یکدیگر درگیر شدند و نبردی تمام‌عیار را به نمایش گذاشتند.

اما جنگ سوم هند و پاکستان که در سال ۱۹۷۱ به وقوع پیوست را باید خسارت‌بارترین از نوع خود به شمار آورد. در این جنگ هند به شکل مستقیم از جدایی طلبان پاکستان شرقی (بنگلادش فعلی) حمایت نظامی به عمل آورد که نتیجه آن جدایی پاکستان شرقی از کشور مادر و تشکیل بنگلادش بود. در این جنگ بیش از ۳ میلیون نفر کشته شدند. پاکستان به تلافی حمایت هند از استقلال بنگلادش حمله‌ای ایذایی را به مرزهای کشمیر ترتیب داد، اما نتیجه‌ای که به دنبالش بود را کسب نکرد.

ترمزی به نام بمب هسته‌ای

در تاریخ جنگ‌های هند و پاکستان، نبردهای بسیار دیگری نیز بین دو کشور رخ داده است که به دلیل وسعت کمتر آنها نسبت به سه جنگ اصلی مورد اشاره، از لفظ «درگیری» و «بحران» برای آنها استفاده شده است. این که از چه موقع هند و پاکستان تصمیم گرفتند دامنه درگیری بر سر کشمیر را به زدوخوردهای محلی تقلیل داده و دست از صف‌آرایی گسترده نظامی بر علیه یکدیگر بردارند بی‌ارتباط با دستیابی هر دو کشور به بمب اتمی نیست. درواقع طی ۳ دهه اخیر بمب اتمی در رابطه بین دو کشور متخاصم هند و پاکستان همواره نقش سوپاپ اطمینان را بازی کرده است. در پایان خالی از لطف نیست یادی کنیم از ذوالفقار علی بوتو، نخست‌وزیر سابق و فقید پاکستان که نزدیک به ۵۰ سال پیش در جمعی خصوصی گفته بود: «اگر مردم پاکستان مجبور شوند علف بخورند ما بمب اتمی را خواهیم ساخت!»

فرجام

ستاره ابدی

در طول تاریخ سینما، فیلم‌های رزمی همواره جایگاه و طرفداران خاص خود را داشته‌اند و به جرات می‌توان گفت عطش مشاهده این نوع از فیلم‌ها هیچگاه در بین مخاطبان سینما فروکش نکرده است. بازیگران این نوع فیلم‌ها نیز به دلیل مهارتی که در ارایه انواع هنرهای رزمی از خود نشان می‌دهند توجه خاص مخاطبان سینما را به خود معطوف کرده و گاه تا حد ستاره نیز صعود کرده‌اند. کسانی چون چاک نوریس (چون کوک‌دو)، جکی چان (هاپکیدو)، جت لی (ووشو)، استیون سیگال (آیکیدو)، ژان کلود وان‌دم (شوتوکان) و... از این جمله‌اند. اما به جرات می‌توان گفت هنوز که هنوزه هیچ کدام از این ستاره‌ها نتوانسته‌اند به حد اعلای شهرت و محبوبیت که ستاره بی‌بدیل و ابدی تاریخ فیلم‌های رزمی یعنی بروس لی تجربه کرد دست یابند. امروز، ۲۷ نوامبر ۲۰۱۸ میلادی برابر است با هفتادوهشتمین سالروز تولد این ستاره چینی‌الاصل تاریخ سینما و فیلم‌های رزمی که ۲۷ نوامبر ۱۹۴۰ در محله چینی‌های سانفرانسیسکو به دنیا آمد. او که در ۳۲ سالگی و به دلیل حساسیت دارویی در اوج جوانی و شهرت درگذشت اما هرگز از مقام ستاره‌گی‌اش کاسته‌نشد.

معما

شمشیر استالینگراد در تهران

جنگ‌های بین‌الملل اول و دوم منهای همه تفاوت‌هایشان برای ایران یک نتیجه مشترک دربرداشتند و در هر دو اعلام بی‌طرفی کشورمان توسط قدرت‌های جهانی نادیده انگاشته شد. ایران با پوست و گوشت خود زخم‌های این دو جنگ بزرگ را درک کرد که یک نمونه آن قحطی بزرگ بین سال‌های ۱۹۱۷ تا ۱۹۱۹ همزمان با جنگ جهانی اول بود. در جنگ جهانی دوم نیز تعلق خاطر پهلوی اول به آلمان دلیل کافی برای حمله به ایران را در اختیار دولت‌های روس و انگلیس گذاشت و اشغال کشور در شهریور ۲۰ را رقم زد. با سقوط پهلوی اول، ایران به شکل رسمی از قامت یک دولت بی‌طرف به درآمد و به آلمان و سایر دول محور اعلام جنگ کرد، هر چند دستوری و فرمالیته‌وار! اما نکته‌ای که قابل کتمان نیست این است که مقاومت ارتش سرخ در برابر ماشین جنگی کوبنده آلمان بیش از هر چیز مدیون نیرو و مهماتی بود که متفقین از طریق راه‌آهن سراسری ایران برای روس‌ها می‌فرستادند و همین بعدها لقب «پل پیروزی» را برای ایران به ارمغان آورد.

نخستین حضور استالین در جمع سران متفقین

کنفرانس تهران دقیقا ۷۵ سال پیش در چنین روزی، برابر ۶ آذر ۱۳۲۲ در محل سفارت اتحاد جماهیر شوروی در تهران برگزار شد. در طول جنگ جهانی دوم ۴ کنفرانس مهم بین سران متفقین برگزار شد: قاهره، تهران، پتسدام و یالتا. در این میان کنفرانس تهران را شاید بتوان مهمترین بین این ۴ نشست قلمداد کرد؛ زیرا در این کنفرانس بود که برای نخستین‌بار ژوزف استالین با دیگر سران متفقین یعنی وینستون چرچیل نخست‌وزیر انگلیس و فرانکلین روزولت رئیس جمهوری آمریکا دور یک میز نشست. در زمان برگزاری این نشست ۹ ماه از نبرد استالینگراد می‌گذشت؛ نبردی که موجب شد افسانه شکست‌ناپذیری ارتش آلمان دچار خدشه شود. اهمیت پیروزی در استالینگراد تا بدان‌جا بود که چرچیل با وجود همه اختلاف‌نظرهایش با روس‌ها به پاس جانفشانی ارتش شوروی در این جنگ شمشیری نمادین به نام «شمشیر استالینگراد» را طی برگزاری کنفرانس تهران به ژوزف استالین هدیه کند.

خروج ارتش‌های روسیه و انگلستان از ایران

دستور کار برگزاری نشست سران متفقین در محل سفارت اتحاد جماهیر شوروی در تهران به نوعی در بررسی چهره جهان پس از جنگ جهانی دوم خلاصه می‌شد؛ هر چند که برگزاری این نشست در کشورمان با وجود بی‌اعتنایی تقریبا عمدی سران شرکت‌کننده به دولت وقت ایران، آنقدرها هم بی‌فایده نبود. طی این نشست در کنار همه تصمیمات گرفته‌شده برای جبهه‌های جنگ در اروپا، آفریقا و حتی هند و چین، تصمیمی خاص هم برای ایران اتخاذ شد که طی آن دولت‌های اشغالگر روس و انگلیس متعهد شدند که در پی پایان جنگ بلافاصله خاک ایران را تخلیه کرده و استقلال آن را به رسمیت بشناسند. تصمیمی که پس از پایان جنگ از سوی انگلیس عملی شد اما روس‌ها در اجرای آن مدتی مدید تعلل به خرج دادند تا این که با تمهید دولت قوام‌السلطنه و البته فشارهای دولت وقت ایالات متحده، عاقبت مجبور به ترک خاک ایران شدند.

هر اسم اهدای شمشیر استالینگراد به استالین—۱۹۴۳

جدول شماره ۱۵۵۵

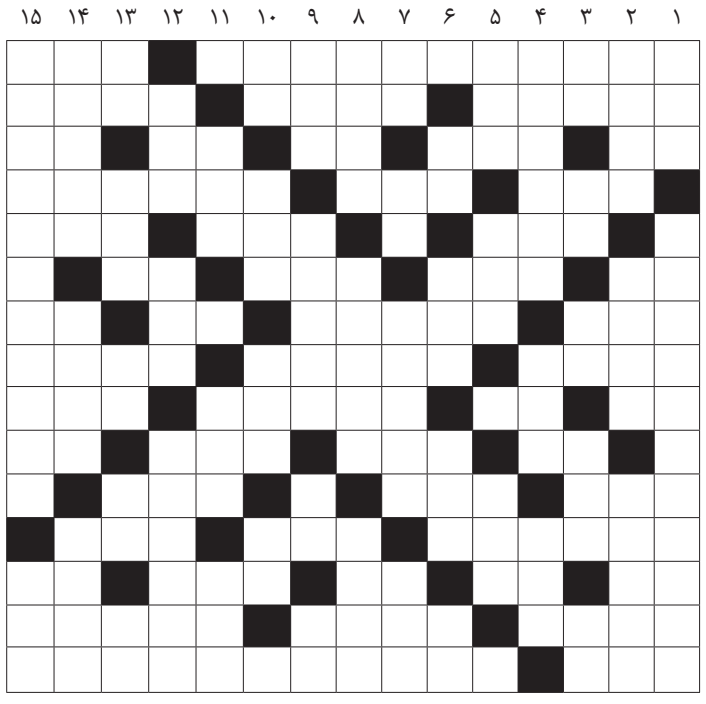

افقی

۱-از باشگاه‌های پرطرفدار کشورمان-داور
۲-روشن نیست-پیاله و ظرف-سایبان
۳-هزار کیلو-پژواک-اندازه-از حشرات مزاحم-زمان تاریکی
۴-کاخ زمستانی-نژاد و دودمان-از نام‌های مردانه
۵-شانه-حمام معروف-کشوری به مرکزیت آکرا
۶-واحد طول قدیمی-سفیدی مو-حدود یک کشور-نقش‌بازیگر
۷-نشانه-سنگ قیمتی به رنگ سبز-حرف نفی-خمیدگی کاغذ
۸-شنوا-برادر حضرت موسی(ع)-پاسبان
۹-صدای درد-هر چیز نرم و آبکی-نوعی خوراکی فست‌فودی-رسوب رود
۱۰-کوبیدن-پیروزی-سرازیری-یارپت
۱۱-دشنام دادن-پول فلزی-قالب
۱۲-بررسی وضع بیمار-میل و رغبت-ستایش
۱۳-خاندان-محکم کردن-توومن-بازی کردن-نمناک
۱۴-فهرست-عمل یدک کشیدن-دوام داشتن
۱۵-خجستگی-نخستین فضانورد

عمودی

۱-سریر واریکه-استانی به مرکزیت بجنورد
۲-ثروت حاصل از کار غیرتولیدی-علم ترکیبات-آموزش دادن
۳-مادر-بالابر-خط کش مهندسی-میزان سردی یا گرمی-تعداد سال‌های زندگی
۴-دُرّ کوهی-دوست داشتن-بخشی از اوستا در ستایش پروردگار
۵-زیرانداز خواب-مرحله-مدرک
۶-آدامس کوهی-حاشیه و کنار-بیابانی در شمال غرب خوزستان-رایحه
۷-حرف بی‌پرده-هر دور بازی-گوشت خالص-حیله
۸-حاشیه دریا-زخمی-اسکلت اصلی خودرو
۹-شیر-بهشت-ورزش همگانی-رنج و محنت
۱۰-چله کمان-چهارپایه تحریر—عضو گزنده حشرات-گفتن
۱۱-دیرین-شمشیر-سلول جنسی قارچ
۱۲-پودر قند-سنگ ریزه-مثلث مخوف
۱۳-آزاده کربلا-حیله‌گر-لغزیدن-بالا آمدن آب دریا-واحد سطح
۱۴-شهری در اصفهان-همگی و کامل-قطعی و ضروری
۱۵-بنای تاریخی مشهور در کنگاور استان کرمانشاه—گروگذاشتن

حل جدول شماره ۱۵۵۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ت	ی	ز	ا	ن	ل	س	ا	ن	ا	ل	غ	ل	ی	ب
۲	ت	و	ی	و	ت	ا	گ	ی	چ	■	ق	م	ا	■	ش
۳	م	ن	■	ل	و	ک	س	■	ن	و	ر	و	ز	■	ق
۴	ه	■	ب	■	ن	ث	ا	ر	■	م	ب	ه	■	م	ا
۵	■	ر	ا	ب	■	ر	ز	ی	ن	■	غ	■	ط	ل	ب
۶	ا	س	ت	ی	ن	■	م	ت	ا	غ	■	ک	ل	ی	پ
۷	ن	و	ک	■	ح	م	ا	م	■	ا	چ	ا	ر	■	ر
۸	گ	ل	■	ک	ی	ا	ن	■	س	ب	ز	ه	■	ف	ن
۹	ش	■	ص	ا	ف	ی	■	پ	ا	د	و	■	ب	ا	د
۱۰	ت	ا	ی	ر	■	ع	م	ا	ن	■	■	ه	ر	ا	ه
۱۱	ن	چ	د	■	ل	■	ت	ر	س	ا	■	خ	ر	د	■
۱۲	گ	م	■	س	و	د	■	و	و	ش	و	■	و	■	و
۱۳	ا	■	م	ی	ث	ا	ق	■	ر	ت	ب	ه	■	ک	ا
۱۴	ر	ا	ی	ن	■	ی	و	غ	■	ی	ا	د	م	ا	ن
۱۵	ی	ک	ت	ا	پ	ر	س	ت	ی	■	ل	ا	ه	و	ت